Jutarnji list večernje izdanje, 2.1.2016, str. 73, A3

Evidencijski broj / Article ID: 16294020
Vrsta novine / Frequency: Dnevna
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
Rubrika / Section:

ČAROBNI BRIJEG JANUSZA KICE U ZKM-u

Superiorna režija Mannova romana i odlična gluma

PIŠE **TOMISLAV ČADEŽ**

Režija romana Thomasa Manna "Čarobni brijeg" (klasika iz 1924.) po poznatoj dramatizaciji Hermanna Beila i Vere Sturm nije lak pothvat.

Redatelj Janusz Kica načinio ju je u Zagrebačkom kazalištu mladih, za naše prilike, rekao bih superiorno. Dramatizaciju je, vrlo glatko, prevela Lada Kaštelan prema poznatom prijevodu romana iz pera pokojnog Zlatka Crnkovića. Valja upozoriti čitatelje da ova trosatna predstava (s jednom stankom) iziskuje dosta energije od gledatelja i mnogima će biti monotona i preduga.

Međutim, ima jedan brižno odmjeren, teško riječima opisiv ritam i živu atmosferu, male neprestane pomake koji je čine privlačnom. Kica je majstor mizanscena i dvadesetak protagonista ništa ne čine neodređeno i slučajno. Njihove putanje i njihovi tonovi razvedeni su, ali i ritmični, raznovrsni, ali i usklađeni.

Usklađeni kostimi

Dodanu vrijednost daju otmjeni, s karakterom likova brižno usklađeni kostimi Doris Kristić, najmanje dvije promjene za svakoga protagonista. Kostimografkinja ovom predstavom slavi četrdeset godina rada. Kontrapunkt raskošnoj, premda decentnoj odjeći daje također izvanredna scenografija skupine NUMEN i Ivane Jonke. Predstava igra na pozornici, ali i publika je na njoj. Okružuje sa sve četiri strane, u tri reda, glumce i svi su svima (i svemu) zapravo blizu. Središnji četverokut za igru prazan je, sivo osvijetljen. Na njega akteri dovlače stolce, stolove, ležaljke, rekvizite i s njima umiču. Prostor se doima mnogo većim nego što jest.

Taj donji prazan četverokut odozgo, iznad glava protagonista, ali bočno gledateljstvu zatvara plitak valjak, što je poslužio da se sugerira visina na kojoj akteri borave. Oni su, naime, pacijenti i osoblje otmjenog lječilišta za grudobolne aristokrate, njemačke, ali i sa svih strana svijeta, od Italije i Rusije do Meksika. Na unutarnju plohu valjka projicirani su planinski vrhovi, neprestano po njoj teče video, rad Ivana Marušića Klifa i NUMEN-a. Vrhovi planinski ljetno svjetlo daju, potom su pokriveni snijegom i pritisnuti tamnim nebom. Katkad toga pejzaža nestane, pa vidimo samo snijeg ili samo prazninu. Pratiti glumce i pratiti scenu moguće je istodobno, ali je prostor tako odmjeren da uvijek morate u to uložiti stanovit napor. Nije predviđeno da gledate naprosto pred sebe, kako je to najčešće u teatru.

Nova mlada nada, Adrian Pezdirc, ulogu Hansa Castropa odigrao je s puno razumijevanja

Superiorna satira

Predstava je i revija odlične, nimalo uniformirane glume. Prije svega treba pozdraviti novu mladu nadu, Adriana Pezdirca, mladića koji je naslovnu ulogu svojega otprilike vršnjaka Hansa Castorpa odigrao s puno razumijevanja, hrabro, veseleći se glumi. Dakako ima još u njega strahova i viška pokreta, ali jako je dobar, eto, i njegov scenski govor, i prirodna njegova volja. Do konca se toliko uživio da je, što bi se reklo, i sam sebe rasplakao.

"Čarobni brijeg" zapravo je superiorna, filozofska satira njemačkog društva, ali i europske aristokracije, taj je roman i proročanski: on kao da već najavljuje Hitlera i pad iz hvaljenog reda u organizirano barbarstvo. Odličan je i Frano Mašković kao Joachim Ziemssen: popravio je disanje i sad je njegov scenski govor pun i razgiban. Briljira Krešimir Mikić u ulozi Primarijusa Berensa, kao i uvijek. Zapanjuje zapravo činjenica da Mikić ni u jednoj ulozi ne popušta u perfekciji.

Parira mu, otpočetka do kraja, zapravo jedino Rene Medvešek kao Lodovico Settembrini. Vidjesmo ga, dakle, nakon dugo vremena na sceni ZKM-a (većinom režira).

Rado bismo da zaigra barem u jednoj predstavi godišnje! Nema zapravo slabe uloge, Kica je sve uskladio. Izdvojimo još Uršu Raukar kao sumanutu damu što neprestano ponavlja "Tous-les-deux", Natašu Dorčić kao Gospođu Stohr, Doris Šarić Kukuljicu kao Adriaticu von Mylendock i Sretena Mokrovića kao Pietera Peeperkorna.●

Presscut d.o.o. -- Domagojeva 2, 10000 Zagreb, Croatia -- tel.: +385 1 4550 385, fax.: +385 1 4550 407 -- www.presscut.hr -- helpdesk@presscut.hr